

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת כי תבוא

• מבשר טוב •

והיה כי תבוא אל הארץ וגו', ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא וגו'. (כו א-ב)

איתא בספרי [כי תבא א] "והיה כי תבוא אל הארץ. אין והיה אלא מיד. כי תבוא אל הארץ. עשה מצוה האמורה בענין שבשכרה תיכנס לארץ". ע"כ. וצריך להבין "שבשכרה תיכנס לארץ". שהרי כל עצם מצות הבאת הביכורים לא נתחייבו בה ישראל, אלא לאחר כיבוש וחלוקת ארץ ישראל, כדאיתא בגמרא קידושין [לז:]. וכן איתא ברש"י "שלא נתחייבו בבכורים עד שכבשו את הארץ וחלקוה". הרי שלא נתחייבו במצות ביכורים, עד שכבשוה וחלקוה, ומה שייך לומר בה, שבזכותה יכנסו לארץ.

והנראה לבאר בזה, דמה שאמרו: "עשה מצוה האמורה בענין שבשכרה תכנס לארץ". היינו, שיזכה להיכנס לבחינת קדושת מעלת ארץ ישראל, דאין הכוונה בכניסה לארץ ישראל הגשמית, אלא לארץ ישראל הרוחנית, והוא על ידי מצות הבאת הביכורים - שהיא הכנעה ושפלות, שהיא

יוא הדרך והשביל לבוא על ידה לארץ העליונה.

ותבאר במעשה שבא חסיד לרבינו הקדוש מלובלין זצוקללה"ה, לאמר שאינו מרגיש במעלת קדושת ארץ ישראל. וענה לו רבינו הקדוש מלובלין דהנה כתיב [במדבר יד ז] טובה הארץ מאוד מאוד. "ואיתא באבות [ד ה] "מאוד מאוד הוי שפל רוח". וביאור הדברים הוא דמי שהוא בבחינה זו של מאוד מאוד הוי שפל רוח, אדם כזה זוכה לבוא לבחינה זו, שיזכה לראות האיך טובה הארץ מאוד מאוד. שאין יכולים לזכות לבחינת קדושת ארץ ישראל העליונה, כי אם על ידי שפלות ונמיכות רוח. [וכו'].

שעל ידי השפלות וההכנעה, זוכה האדם להבין בעומק הלב: שהשי"ת נתן את הארץ הקדושה לבני ישראל, ולא בכוחם ועוצם ידם ירשו או מחזיקים מעמד בה. דבלאו הכי, הרי ארץ הקודש אינה סובלת עוברי עבירה, וכמו שנאמר [ויקרא יח כח, כ כב] "ולא תקיא הארץ אתכם". דזו היא מציאות ארץ הקודש, שהיא רוחנית וקדושה, ואינה סובלת טומאות ועבירות. ובפרט עבירה של

ועוד נוכל לומר הפירוש בזה: שתביא [שתבוא] להדעת הזה, אשר אפילו זה הדבר "שתביא מארצך", על ידי פעולתך ויגיעתך, בחרישה וזריעה וקצירה, שלפי הנראה הוא הכל על פי סדר הטבע והעולם, אף על פי כן תדע "שה' אלקיך הוא נותן לך" את כל זאת, והכל הוא כוחו יתברך לבדו.

עמוד קבד

• ארון עדות •

ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם. (כו א)
יראה האדם, שאם ח"ו דינים באים עליו, יבאו תיכף אל הצדיק כדי שיבטלו מעליו וכו'.. כי הכהן הוא צדיק הדור וכו'.. כי יראה לבוא אל צדיק הדור והוא יעזור להם ויורה להם הדרך אשר ילכו.

וזה היה גם כן בהבאת הביכורים שאמרו חכז"ל שהעשירים היו מביאים בקלתות של זהב, והקלתות מושבות לבעליהן. והעניים היו מביאים בקלתות של נצרים, והכהן אינו מחזיר להם את הקלתות. והיינו דאמרי אינשי, בתר עניא אזלא עניותא.

והפירוש הוא: כי העניים היו חושבים שהוא לרעה להם. ובאמת היה זאת לטובתם ליטול מהם הסלים, כדי ליטול מהם העניות. וזה בתר עניא אזלא עניותא, בתר עניא היינו אחר אותיות ענ"י נשאר אותיות כס"ף, וזה אזלא עניותא, שהלך מהם העניות, והכל על ידי הכהן הנ"ל. כן יעזרני השם יתברך להושע בכל טוב אכי"ר.

פרשת אמור עמ' רלח

גיאות, שכתבו בספרים הקדושים: שהיא שורש כל העבירות.

ולכן אי אפשר בשום אופן לזכות לארץ הקודש, או להתעלות בה, או להרגיש מעלתה וקדושתה - רק באופן של "מאד מאד הוי שפל רוח". דכמו שאי אפשר להשיג מעלת ארץ הקודש, כדברי רבינו הקדוש מלובלין זצוקלה"ה רק על ידי מאד מאד הוי שפל רוח, כמו כן אי אפשר לזכות בעצם ארץ הקודש, ולביאת הארץ בכל עת, שהרי היא נתינה תמידית. ולזכות לשינוי ועילוי בקדושה, רק אם הוא בבחינת: "מאד מאד הוי שפל רוח".

שכל ענין רוחני, כמו התורה הקדושה, או עולם הבא, או ארץ הקודש, אי אפשר לזכות רק על ידי דימוי וכלי לרוחניות, והוא ביטול הישות הגשמית, שהוא הגיאות על ידי הכנעה ושפלות וענוה. והוא תנאי יסודי בקבלת ארץ הקודש כמו שנתבאר. ולכן ביכורים שמרמזים על ענוה, כאשר נתבאר, הוא תנאי של תכלית המצוה לזכות לביאת הארץ, וכן בכל עת ובכל זמן.

ענוה ושפלות פט"ז

• דברי בינה •

אשר תביא מארצך אשר ה' אלוקיך נותן לך. (כו ב)

שכאשר תזכך את כח הארציות שלך, בתיקון אמיתי - אז תכיר ותדע באמת, שרק "ה' אלקיך הוא נותן לך", שהוא כח הפנימי וחיות העליון השופע בכל עניני העולם, ואין שום כח הטבע מושל בהנהגת העולם.

• מבשר טוב •

ונצעק אל ה' (כו ז)

שמעתי מכ"ק אמור"ר זצוקוללה"ה, לפרש הפסוק "ונצעק אל ה' אלהי אבתינו וישמע ה' את קלנו וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו". ופירש "ונצעק", היינו שצעקו אל ה' אלוקינו על מיעוט עבודתם להשי"ת מפאת הגלות. והיינו משום דעד אז התפללו עבור צרתם, ומיד שהתפללו על מיעוט עבודתם להשי"ת על הרוחניות - נגאלו.

שכינתא בגלותא י"ד

• חלקת יהושע •

ושמרת ועשית אותם. (כו טז) וברש"י: בת קול מברכתו הבאת בכורים היום תשנה לשנה הבאה.

הבאת ביכורים היום, לרמז על ראשית היום, לתת להשם יתברך.

דף לו

שתשנה לשנה הבאה, שלא יהיה מצות

מעשי הצדיקים

בנים ובנות תוליד ולא יהיו לך. (כח מא)

מסופר כי היה תקופה בה רבינו הקדוש רבי ירחמיאל צבי משעדליץ זצ"ל היה כותב את דברי התורה של אביו מרן הדברי בינה מביאלא זיע"א, אך אחר כך כשהוסיף והתעלה בעבודתו הקדושה עד שלא נשאר לו זמן לכתבם, חדל מזה. אז קרא עליו אביו את הפסוק [דברים כח מא]: "בנים ובנות תוליד ולא יהיו לך", היינו כי יען שבניו מקדשים את עצמם כל כך, אין להם פנאי לעזור לאבותיהם.

(המאורות הגדולים)

אור יקרות

מאוצרו של הרה"ח חיים שלום פרוש ז"ל

לא אכלתי באני - לא עלתה על דעתי שמזוני ופרנסתי הוא בגלל כחי ועוצם ידי - לא אכלתי באני - לשון: כחי וראשית אוני, אלא אך ורק בחסדי השי"ת.

(דברי בינה)

אנשים מלומדה, כי אם בשנוי חיות חדש, אמן כן יהי רצון.

עמוד 70

• דברי בינה •

ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת וגו'. (כו יט)

ואפשר לומר בזה, על פי מה ששמעתי ממור"ח [הרה"ק מאוסטרובא] ז"ל, שאמר בשם הרה"ק מהר"מ מקאברין ז"ל זי"ע: "ורוממתנו מכל הלשונות", שאין שום אומה ולשון יכול לספר בשבח ומעלת ישראל, שאין שום אומה משיג שבחם. וזה "ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה", אפילו "לתהלה ולשם ולתפארת" שירצו להלל ולשבח אותם - אתה בזה גם כן "עליון" מאתם, שאין יכולים להשיג שבח ומעלת ישראל.

עמוד קכט

• ארון עדות •

אלה יעמדו לברך את העם על הר גריזים

ירוך דברו' [תהילים קמו טו], 'והצליח את אשר חפץ' [ישעיהו נה יא].

אך ענין דבר זה כמדומה לפי דעתי, כי לאשר כי השפע הטוב באה תמיד מעצם הרוחניות, הוא רצונו יתברך שמו. לזאת, אף אם נגזר הטובה על האדם, מכל מקום בעת שצריכה לחול על האדם, אם יש לו אז איזה מחשבה או דיבור אשר לא טובה, אין השפע יכול לחול עליו - אף שהוא זכאי בכללו, וכבר ירד השפע למטה בשבילו - מכל מקום לא היתה יכולה לחול עליו. לזה הבטיח הכתוב, שאם נשמור מצותיו אזי יראה הבורא יתברך שיביא עלינו השפע בעת שתשיגנו, היינו, שיראה להביא עלינו השפע בעת שנהיה נקי וראוי לקבל השפע, לזה אמר והשיגוך.

עמוד רמא

• היהודי הקדוש •

תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה. (כח מז)
פירש היהודי הקדוש זצ"ל מפרשיסחא, היינו שהיית עוד בשמחה תמורת שהיה לך על כל פנים להצטער על אשר לא עבדת את ה' אלוךך. (שם משמואל ואתחנן תרע"ה)

עמוד קעג

וגו', ואלה יעמדו על הקללה. (כז יב)
וקשה, למה לא נאמר גם כן 'ואלה יעמדו לקלל', כמו שנאמר אצל ברכה 'אלה יעמדו לברך'. וכו'.

כי הציווי לא היה לקלל את ישראל, רק אדרבא לשמרם מן הקללה שלא תגע בהם לרעה. וזה 'ואלה יעמדו על הקללה', כלומר יעמדו על הקללה וישגיחו עליהם, שלא תזיק לישראל, כאדם האומר לחברו עמוד והשגח על משחית פלוני שלא יזיק.

פרשת ראה עמ' שמו-ה

• תולדות אדם •

וכאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך. (כח ב)

תיבת 'והשיגוך' אינו מובן, דלשון זה נופל על מי שירצה לברוח, דאף על פי כן ישיגהו, ומהיכי תיתי לברוח מן הברכות - שיצטרך לומר שישגיגהו. בשלמא גבי קלות שייך לומר והשיגוך, כי דרך אדם לברוח מקלות, על זה צריך לכתוב 'והשיגוך'. אבל הברכות - מי הוא זה שבורח מהם, עד שהוצרך להבטיחו שישגיגהו. גם למאי כתיב 'והשיגוך', הוא ודאי כשהקב"ה שולח ברכתו 'עד מהרה

הפצת הגליון השבוע נתרם לעילוי נשמת

הרה"ח רבי אליהו ב"ר שלמה זלמן ז"ל

פישר

נלב"ע כ' אלול תשפ"א

נתרם ע"י הרב רפאל פרידמן הי"ו